

1. Dünya savaşı sonuçları

- imp. dağılmış. (Osmanlı, Almanya, Avusturya-macaristan, Rus çarlığı)
- yeni devletler kuruldu. (Türkiye, cecoslovakya, polonya, litvanya, macaristan, yugoslavya)
- Rus çarlığı yıkıldı, SSCB kuruldu.
- miller cemiyeti kurulmuş.
- sömürgecilik gitmiş, manda ter yönetim gelmiş.
- dünyada, milliyetçi rejimler güç kazanmaya başlamıştır.
- Fasizm gibi totaliter rejimler, güç kazanmaya başlamış.

@hayalleregidenyolum

Bolşevik ihtilali = (Ekim devrimi)

(Rusya)

→ 1917'nin ekim ayı başlamış.

- Çarlık sistemi üzerine yapılmış.
- Halk, feodolite rejimine karşı çıkmış.
- "Lenin" ihtilalin lideridir.
- milliyetçilik akımının etkisi.
- saray devriminin etkisi.
- Çarlık Rusya yıkılmış. SSCB (sovyet sosyalist cumhuriyetler Birliği) kurulmuş.

@hayalleregidenyolum

Brest Litovsk ant. (→ Almanya, Rusya, Osmanlı)

- Rusya, Almanya ile savaşı bitirmek istiyordu.
- Kars, Ardahan, Batum'u Osmanlı'ya geri verecek.
- Doğu Anadolu'dan geri çekilecek.
- Bolşevik ihtilalinden sonra imzalanmıştır.
- Paris Barış konf. sonra imzalanmış;
- Almanya → versay → ağır şartlar
- tüm sömürgelerini başlatmasında etken.
- Avusturya → sen jermen → zengin bölgelerini kaybetmiş.

@hayalleregidenyolum

Bulgaristan → Nöyvi
macaristan → Trianon
Osmanlı → Sevr → geçersiz.

- Yeni ülkeler ortaya çıkmış.
- Adaletsizlikler icenir.
- Wilson ilkelerine uyulmamış.
- Devletlerin hakimiyet alanları küçülmüş.
- Ekonomik şartlar ağırlaşmış.

@hayalleregidenyolum

Paris Barış Konferansı =

- 1. dünya savaşı sonucu yapılacak antlaşmaların şartlarının belirlenmesi için toplanılmış.
- 32 devlet katılmış.
- ittifak devletleri ve yenilen devletler arasında olmuş.
- imp. dağılmış. (Rus imp, Avust-mac, Osmanlı imp, Alman imp)
- Avrupa'nın siyasi haritası yeniden çizildi.
- Alsas-Loren, Fransa'ya verildi.
- milletler cemiyeti'nin kurulması kararlaştırılmış.

@hayalleregidenyolum

→ ABD, Montre Doktrini (yalnızlık politikası) uygulamaya başlamış.

- milliyetçi yaklaşımlar olmuş.
- Wilson ilkelerine aykırı diye sömürgecilik yerine manda fikri dile getirilmiş.
- ulus-devlet anlayışı başlamış.
- yenilen devletlere ağır antlaşmalar yapılmış.

@hayalleregidenyolum

ABD, San Remo konferansına katılmayınca İngiltere ve Fransa Orta Doğu'yu kendi isteklerine paylaştırmış.

→ mandater yönetimler kurmaya karar vermişler.

• Suriye'de Fransız mandası
• Lübnan'da " " → Ürdün
• Filistin
• Arabistan'da İngiliz mandası
• Kıbrıs
• Mısır'da " " → Süveyş kanalını korumak için
→ sonra Suudi Arabistan olmuş orası.
→ ABD petrol almış.

@hayalleregidenyolum

ABD, Wilson ilkelerinde "Gizli ant. tanımlıyorum"
"Yenen devletler yenilenlerden toprak almaz"
"Osm. Türklerin bulunduğu topraklar Türklerindir"

→ gizli antlaşmalarla bu şekilde korundu.

→ Bolşevik ihtilali olunca, Rusya gizli antlaşmaları açığa çıkardı.

Osmanlı'nın yıkılmasıyla Orta Doğu'daki otorite boşluğu mandater yönetimlerle doldurulmaya çalışılmış.

@hayalleregidenyolum

İsmail Gaspirali = Dilde, dinde ve işte birlik ile Türk dünyasının kendi bağımsızlığını kazanacağına inanan fikir adamıdır. → Kırımli

Yusuf Akcura = Türkçülük tarihinin idealistlerinden, TDK'nin kurucularından.

→ "Rusya Müslümanlar 1. kongresi"ni düzenlemişler.

→ Müslüman Birliği Partisi (MBP) kurmuşlar.

→ Bütün Rusya Müslümanlar 1. Kurultayı'ı düzenlenmiş.

@hayalleregidenyolum

→ 1916'da Milli İstiklal Ayaklanması başlatılmış.

→ Müslüman Türklerin haklarını koruma cemiyeti kurulmuş (Mastırak)

→ 1917'de Türkler aykırı hareketleri ile özgürlüklerini kazanmaya çalışacaklardır.

@hayalleregidenyolum

10

Zeki Veli'di Topan = Türk kültürünü yaygınlaştırmaya çalışmış.
→ Bilim insanıdır.

1924'te Stalin başa gelince Sovyetler, Türkler üzerindeki özgüleştirici vaatlerini yerine getirmemişler.

→ Türkleri asimilasyon politikası uygulamışlar.

→ bölmek istemişler.
→ Türklerin her bölgesinde farklı alfabe oluşturmuşlar.
→ Türkistan sözcüğü yasaklanmış.

→ Türk bölgelerine Rus okulları açılmış.

@hayalleregidenyolum

→ Türklerin yaptığı mücadeleye "Basmacı Harekatı" yapmışlar.

(1917-1936) → başarısız olma

→ Enver Paşa, basmacı hareketin lideri olmuş.

→ ortak bir liderleri yoktu.
Zeki Veli Topan'da bulunmuş.

@hayalleregidenyolum

12

13

Paris Barış Konferansı = 1. dünya savaşı sonunda yenik devletlerin durumunun görüşüleceği konferanstır.

→ savaş öncesi İzmir'i İtalya'ya vereceğiz demişlerdi ama Yunanistan'a verdiler.

→ Mandacılık fikri gündeme geldi.

→ Amiral Bristol Raporu ile, bölgede Türk halkının fazla olduğu duyurulmuş.

→ Ermeniler Doğu'da fazla olduğunu ve Ermeni devleti kurmak istediklerini söylemişler.

→ "General Harboud raporu" ile, haberin asılsız olduğu anlaşılmış.

@hayalleregidenyolum

14

Mandros Ateskes Ant.

→ İtilaf devletleri ve Osmanlı arasında olmuştur.

→ Bağdat İtilaf devletlere açık olacaktı.

→ Umanlı bizim açık olacaktı.

→ Silahlı kuvvetimizin yemini söyleyeceğiz.

→ 7. maddesi: Territörde bulunan yerler işgal edilebilecek.

(Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Elazığ, Bitlis, Van)

→ Ordumuz teslim edilmiş.

→ Osmanlı fiilen yıkılmış.

@hayalleregidenyolum

15

II. Dünya savaşı nedenleri

- Alman imparatorluklarıyla ilgili anlaşmaların adaletsiz olması.

→ İngiltere ve Fransa'nın aleyhine gelişmiş anlaşmalar.

→ Versay anlaşmasının ağır maddeleri.

→ Lucarno ant. yeterli olmaması.

→ millîyetler cemiyetinin işlevini yerine getirememesi.

→ Osmanlı yıkılınca orta Doğu'da oluşan otorite boşluğu.

→ Asiri milliyetçi ekonomiler gelişmiş.

→ Almanya, İtalya, Japonya'nın yayılmacı politikaları.

@hayalleregidenyolum

16

II. Dünya savaşı kadar Almanya

Hitlerin savaşa hazırlığı

→ Versay kısıtlamalarından ① kurtulmak.

→ ulus-devlet ilkesi benimsenmiş.

② Almanların tek çatı altında toplanması

→ Hayat ③ Almanların refah seviyesini yüksek tutmak için civardaki ülkeler Almanların kontrolünde olmalıdır.

④ millîyetler cemiyetinden ayrılmıştır.

- Washington silahsızlanma konferansından çekilmiştir.

@hayalleregidenyolum

17

- Güçlüce silahlanarak ordusunu güçlendirmek.

- Lucarno anlaşmasını feshetmiş.

- 20.000 askerlik getirmiş. (ordu 750.000 olmuş)

- Fransa'nın Saar bölgesini halk oylamasıyla almış.

- Ren bölgesini işgal etmiş.

- Avusturya ve Almanya birleşmiştir.

- Berlin, Roma, Tokyo müttefikleri kurulmuş.

@hayalleregidenyolum

18

② Cekoslovakya'daki, Almanların yaşadığı sudet bölgesini Almanya'ya katma çalışmaları başlamış.

- monih düzenlemesi ile sudet bölgesi Almanya'ya bırakılmış.

③ 16 Mart 1939'da Cekoslovakya işgal edilmiş.

- İtalya ile Celik Pakt'i imzalamış.

→ beraber hareket etmek.

- Rusya ile Saldırılmazlık Pakti imzaladı.

- Polonya işgal edildi.

→ 2. dünya savaşı başlatan olay. (1 Eylül 1939)

@hayalleregidenyolum

19

II. Dünya Savaşı Öncesi İtalya

- Mussolini başa gelince Faşizm doğrultusunda politika izlemiştir.
- Faşizm: Diğer milletlerden olan vatandaşların zorla İtalyanlaştırılması.
- Mussolini, Roma imparatorluğunun yeniden canlanmasını istiyordu.
- ↳ Yeniden Afrika'da sömürgeler elde etmeyi amaçlamış.
- Balkanlar üzerinde yayılmacı politika izlemiştir.
- Yugoslavya'yı kendine bağlamış.
- Arnavutluk üzerinde hakimiyet kurdu.
- Yunanistan'ın Korfus Adası'nı işgal etti.

@hayalleregidenyolum

→ Habesistan'ı işgal etti.

- ↳ Almanya da Ren bölgesini işgal etti. (Mussolini) (Nazi)
- ↳ İtalya ve Almanya yönetimi birbirlerine yakınlaştı.
- ↳ Berlin Roma münferi kurulmuş.
- ↳ İtalya ve Almanya birlikte mücadele etmeye karar vermişler.
- ↳ Locarno ant. feshedilmiş.
- ↳ antlaşmalara uyulmamış.

20

@hayalleregidenyolum

21

II. Dünya Savaşı Öncesinde Japonya

- Washington deniz silahsızlanma konferansı yapılmış. ↳ Japonya yayılmacı politika izlemeyeceğini söylemiş.
- Japonya Çin'e yayılmak istiyordu.
- 1935'te milletler cemiyetinden çekilmiş.
- 1936'te Washington silahsızlanma örgütünden çekilmiş.
- Avrupalılar kendi sorunlarıyla ilgilenmekten Japonya'ya dır diyememiş.

@hayalleregidenyolum

22

→ İngiltere bu dönemde yatıştırma politikası izliyordu. ↳ Filili müdahale etmiyordu. Bu da Japonya'nın önünü açtı.

- ABD montre doktrini izlediği için, Japonya'nın Çin'i işgal etmek için engeli yoktu.
- "Kara Perşembe" denilen ekonomik süreç, Japonya'nın Çin'e saldırmasında bir etkenidir.
- Almanya ve İtalya milliyetçi totaliter rejimlerinden dolayı birbirini destekliyordu.
- "Asya asyallarıdır" demişler.
- ↳ Çin'i ve Mançurya'yı işgal etmiştir.

@hayalleregidenyolum

23

Asya Pasifik Cephesi

- ABD Montre Doktrini gereği 2. Dünya Savaşı başında da tarafsız kalmış.
- ↳ Hitler'in baskıcı ve azınlıkları nice sayan tavırları ABD'de Hitler karşıtı cephe oluşmasını sağlamış.
- ↳ ABD, Almanya ile mücadele eden devletlere askeri ve ekonomik yardım etmiştir.
- ABD ve İngiltere "Atlantik Bildirisi" yayınlamış.
- ↳ savaş sonunda toprak kazanılmayacak.
- ↳ silahsızlanılacak.
- ↳ halkın işsizliği durdurulacak.
- Daha sonra, Birleşmiş Milletler antlaşmasına dahil edilmiş.

@hayalleregidenyolum

24

→ ABD Japonya'nın Çin emellerinden dolayı Japonya'ya Petrol ambargosu uygulamış.

↳ Japonya ABD'nin deniz üssüne "Pearl Harbor Baskını" yapmıştır.

↳ ABD'nin savaşa girmesine ve bunun bir dünya savaşına dönüşmesine neden olmuştur.

- ABD öncülüğünde İngiltere ve Rusya'nın bulunduğu 22 devletin katılımıyla "Birleşmiş Milletler İttifakı" kurulmuş.
- ↳ Savaşın sonra kurulacak milletler cemiyetinin de temelleri atılmış.

@hayalleregidenyolum

25

→ Japonya, Çin işgalını tamamlamış, Güneydoğu Asya bölgesinde yayılmacı politikaları izlemiştir.

→ ABD donanması mercan denizinde Japonya ile karşı karşıya kalmıştır.

→ Midway deniz savaşlarında ABD, Japonya'ya üstünlük sağlamıştır.

→ Japonya savaşta vazgeçmemiştir.

→ ABD, ağustos 1945'te Japonya'ya atom bombası atarak, onun savaşta çekilmesini sağlamıştır.

@hayalleregidenyolum

26

Avrupa Cephesi

muvver Devletler mütefik Devletler

- Almanya
- Japonya
- İtalya

- İngiltere
- Fransa
- ABD
- SSCB

Savaşın başlarında İngiltere ve Fransa savaşa hazır değildi. Almanya üstün durumdaydı.

→ Almanya, savaş sırasında kömür ihtiyacını Norveç'ten almış.

→ İngiltere ve Fransa, savaş kısa sürede bitirmek için Almanya'yı ekonomik olarak zor duruma sokmak istemiş.

→ Norveç kıyılarını mayınlamışlar.

@hayalleregidenyolum

27

→ Bu olaydan sonra Almanya, işgal faaliyetlerine başlamış.

→ Belçika, Hollanda, Danimarka ve Norveç'i işgal etmiştir.

→ Almanya, Fransa'ya da saldırılmış. "Alman Fransız Antlaşması" imzalanmıştır.

→ Fransızlar savaştan çekilmiş. Almanya, Fransa'nın güneyinde kendine bağlı bir yönetim kurulumasını istemiş. (kurulmuş)

→ Almanya, Fransa'ya hava saldırısı yapmış. Fransa teslim olup, Antlaşması imzalanmıştır.

→ Almanya kendisine bağlı vichy hükümeti kurmuş. Fransa'da

@hayalleregidenyolum

28

→ Fransa Maginot Hattı'na çok

güveniyordu. → İngiltere ve Fransa savunmaları güçlendirmeye çalışmış.

→ 50 savunma kulesi ve yeraltı sığınaklarından oluştu.

→ Almanya bu hatta takılmamış. Fransa'yı teslim almış.

→ Almanya sonra İngiltere'ye yönelmiş.

→ Almanya ve İngiltere hava savaşları yapmışlardır. "Kartal Hücümü" denmiş. (Almanya Sav.)

→ İngiltere'ye karşı büyük kayıplar verince Hitler, İngiltere'yi işila etmekten vazgeçmiş.

→ Rusya'nın da yayılmacı politikası izlediğini görünce yönünü oraya çevirdi.

@hayalleregidenyolum

29

→ Hitler, Hitfak ant. ile Bulgaristan ve Romanya'yı kendi yanına almıştı.

→ Yugoslavya ve Yunanistan'ı da ele geçirmiş. ve Rusya üzerine yürümeye başlamış.

→ Rusya saldırısına "Barbarossa Harekâtı" denir. → Amac, 6 ay içinde Rusya'yı teslim almak.

→ Rusya bu dönemde Japonya ile saldırılmazlık ant. imzalamıştı için, tüm kuvvetlerini Almanlar üzerine toplamış.

→ Savaş geniş alanda yayılmış.

→ Rusya'nın lehine gelişmiş.

@hayalleregidenyolum

30

→ Hitler ikinci saldırıya geçmiş. Ama Moskova'yı ele geçirememiş.

→ Alman ordusu kışın işgal ederek Kafkaslara girmişti. → Petrolün yarısı buradaydı.

→ Rus petrolün yarısı Almanlar eline geçince Stalingrad şehrinde Almanlar ve Ruslar karşı karşıya gelmiş.

→ Stalingrad kışması, 3 ay sürmüş. 1 milyondan fazla insan ölmüş.

→ Almanya'nın başarısız olması, 2. Dünya Savaşı'nın dönüm noktası olmuş.

→ Ruslar, Almanlar üzerine yürümeye başlamışlar.

@hayalleregidenyolum

31

Kuzey Afrika Cepnesi

→ Almanya'nın Fransa'yı yenip ateşkes imzalamasından sonra İtalya da savaşa girmeye karar vermiş.

↳ İtalya; İngiltere ve Fransa'ya savaş açmış.

↳ Fransa'nın savaştan çekilmesi İngiltere'yi zor durumda bırakmıştır.

↳ Durumdan faydalanmak isteyen İtalyanlar, denizlerde güçlü olan İngiltere'yi etkisiz hale getirmek için mücadele etmişler.

↳ Cebelitarık, Malta, İskenderiye ve Süveyş gibi İngiliz üslerini bombalamışlardır.

@hayalleregidenyolum

32

→ Sonra Afrika'da koro hareketine başlamışlar.

→ Sudan ve Somali'yi ele geçirmişler.

→ İtalyanlar Süveyş'e saldırmış.

↳ İngilizler saldırıyı durdurmuşlar.

→ İngilizler Mısır'da İtalyanları yenmiş, onları Mısır'dan çıkarma hareketine başlamışlardır.

↳ İtalya yenilince Mısır'dan çıkmış, Bingazi'yi de İngilizlere bırakmış.

→ İngiltere ve ABD; İtalyan ve Almanları esir almışlar.

↳ Mısır ve Kuzey Afrika'dan çıkarmayı başarmışlar.

@hayalleregidenyolum

33

→ İngiltere, İtalya'nın bölgeden çekilmesiyle, sömürge devletlerine ulaşmayı başarmıştır.

↳ Trablusgarb, Tunus, Cezayir, Fas bölgeleri İngiltere sömürmesine girmiş.

→ İngiltere, İtalya'nın elinde olan yerleri ele geçirdi.

↳ Afrika'daki İtalyan bölgelerin tamamını kontrol altına aldı.

→ İngiltere ve ABD; İtalya ve Almanya'yı Kuzey Afrika'dan tamamen çıkardılar.

@hayalleregidenyolum

34

II. Dünya Savaşının Sona Ermesi

ABD ve İngiltere Kazablanka Konfer. bir araya gelmiş.

↳ Mihver devletlerin kayıtsız şartsız teslim olmasına karar verdikten sonra uygulamaya geçirmişler.

↳ ABD resmen savaşa girmiş.

→ Fas ve Cezayir çıkarma düzenlenmiştir.

↳ Müttefik orduları Alman ve İtalyan kuvvetlerini Kuzey Afrika'dan çıkarmışlar.

↳ Sicilya'ya çıkarma yapmışlar.

↳ İtalyan başkanı Mussolini İttifakdan düşmüş.

↳ Badoglio başa gelmiş.

@hayalleregidenyolum

35

→ Badoglio, müttefiklerle ateşkes imzalamış.

↳ Almanya tepki göstermiş.

↳ Kuzey Albanya'yı işgal etmiş ve Mussolini'yi tutsak olduğu yerden kurtarmıştır.

→ Almanlar Roma'da müttefiklere karşı savunma hattı oluşturmuşlar.

↳ 1944'te Romayı, 1945'te Kuzey İtalya'yı ele geçirmişler.

↳ İtalya tamamen müttefik kuvvetlerin eline geçmiştir.

@hayalleregidenyolum

36

• Müttefiklerin Sicilya'daki başarısı mihver devletlerin Avrupa'daki yenilmezliğine son vermiştir.

→ Fransa'nın Alman işgalinden kurtarılmasına karar verilmiş.

↳ Daha çok ABD ve İngilizlerden oluşan müttefik güçleri çıkarma yapmışlar.

↳ "Normandiya çıkarması"

↳ Ağustos 1944'te Paris'i ele geçirdiler.

→ Eylül sonlarında Fransa ve Belçika'da savaş sona ermiştir.

→ Kırım'dan harekete başlayan Ruslar; Polonya ve Baltık ülkelerini, Bulgaristan'ı ele geçirmiş.

@hayalleregidenyolum

37

→ Ruslar, Almanya'nın başkenti Berlin'i ele geçirmiş.

→ Hitler, bir süre daha Gerilla savaşında savaşılmaya çalışmış. 30 Nisan 1945'te intihar ediyor.

→ "San Francisco Konferansı"nda Almanya tamamen teslim olmuş.

(Mayıs 1945)

→ Avrupa'daki savaş sona ermiş.

→ ABD ağustos 1945'te Japonlara atom bombası atmış. 2. bombayı da atınca Japonlar da teslim olmuş.

→ Asya Pasifik cephesinde de savaş sona ermiş.

- Hiroşima

- Nagazaki

www.tarafotohum.com

TARAFOTOHUM

@hayalleregidenyolum

38

2. Dünya Savaşı ve Sonrasındaki Ortışmalar

Yalta Konferansı : 1945 başlarında Almanya uzun süre savaşılmayacağı belli olmuş.

→ Müttefik liderler; ABD başkanı Rousweld, İngiltere başkanı Churchill, Sovyetlerin lideri Stalin, gelecekte yapılacak barışın koşullarını belirlemek için Kırım'da Yalta kentinde toplandılar.

→ İng. Fransa'nın da isare katılması istiyordu.

→ Almanya'nın koşulsuz olarak teslim alınmasında anlaşıldı.

→ Sovyet Rusya'nın Japonya'ya karşı savaşı girmesi kararlaştırılmış.

→ San Francisco Konferansı'nı düzenlenmesi kararlaştırıldı.

→ Birleşmiş Milletler'in kurulmasına ilgili işlemler için

(45)

@hayalleregidenyolum

39

→ Mart 1945'e kadar Almanya'ya savaş ilan eden devletler Birleşmiş Milletler'e kabul edilecek.

→ TR, katılabilmek için Almanya'ya savaş ilan etmiş.

→ San Francisco Konferansı yapılmış.

→ ABD, Rusya, İngiltere, Fransa ve Çin ile birlikte 46 devlet katılmış.

→ Birleşmiş Milletler ant. kabul edilmiş.

→ Güvenlik konseyi üyeleri süreklidir ve veto hakkına sahip olacak.

→ Almanya teslim olmuş. Avrupa cephesindeki savaşlar bitmiş.

@hayalleregidenyolum

40

Postdam Konferansı : Avrupa'da ortaya çıkan sorunları çözmek ve barış ant. temel koşullarını belirlemek amacıyla kurulmuş.

ABD'yi Truman, İngiltere'yi Churchill, Rusya'yi Stalin temsil etmiştir.

→ Almanya'nın 4 işgal bölgesine ayrılmasına, ABD, İngiltere, Fransa ve Rusya'nın yönetimine bırakılması kararlaştırılmış.

→ Almanya'nın silahları imha edilecek.

→ Diğer ülkelerdeki almanların Almanya'ya götürülmesine karar verilmiş.

@hayalleregidenyolum

41

→ İspanyolların Milletler Cemiyeti'ne alınmaması kararlaştırılmış.

→ Franco dönemi vardı.

→ totaliter rejim üyelerini desteklemiş.

→ Dünyada bloklaşmalar başlamış.

Batı blok : ABD, İngiltere, Fransa

Dogu blok = Rusya

@hayalleregidenyolum

42

2. Dünya Savaşı yıllarında TR.

TR, Rusya tarafına girmeyi düşünmüş.

→ Başbakanlık söz sahibi olacak.

→ İng. ve Fransa ile konuşuluyordu.

→ Yönerü batıya çevirmiş TR.

→ İsmet özüni İng. ve Fransa ile Ankara Paketi'ni imzalamış.

→ İtalya'ya karşı savaş çıkarsa TR de müdahale edecek.

Yanımızda olacaklarını söylüyorlar.

→ İtalya savaşı girmiş, ama SSCB tepkisinden çekinen TR, silahların yetersizliğini bahane edip tarafsız kalmış.

@hayalleregidenyolum

43

→ Türkler ve Almanlar arasında "Saldırmazlık ant." imzalanmış.

→ İngilizlerle birlikte alına sana saldırmayacağım

→ SSCB "Madem anlaşmış, barışları kapalı tut, ben de toprak bütünlüğüne müdahale etmeyeyim"

@hayalleregidenyolum

44

Savaş sırasında TR'nin aldığı önlemler

→ 18 Ocak 1940'da "mili koruma kanunu" çıkarılmış, ismet inönü tarafından
↳ üretim, tüketim, dağıtım işleri devlet kontrolüne geçti.

→ Petrol Ofisi kuruldu.

→ Et bankası kurumu "

→ Köy Enstitüleri açıldı.

→ Temel tüketim malzemelerinde karne uygulamasına geçilmiş.

→ Toprak mülksüzleri vergisi çıkarılmış.

→ Varlık vergisi çıkarılmış.

@hayalleregidenyolum

45

2. Dünya Savaşı Sonuçları

Siyasi sonuçları : Doğu bloğu

→ Rusya süper güç durumundadır.

↳ Almanya'yı yenmesi, 2. Dünya Savaş kazanımları.

→ ABD de süper güç durumundadır.

→ 2 kutuplu bir dünyanın temelleri atılmış.

→ ABD ve Rusya arasında savaşa dökmeyen ana gerginlik üzerine kurulu ilişkiye neden olmuştur.

"Soğuk savaş dönemi"

@hayalleregidenyolum

46

→ Almanya bölünmüş.

→ Nazizm, Faşizm gibi totaliter rejimler sona ermiş.

→ ABD Japonya'yı yönetmeye başlamış.
↳ mandatar yönetimi kurmuş.

→ Sömürge devletler bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

Ekonomik ve toplumsal sonuçları

→ Tarım zarar görmüş.

→ Makineleşme, Sanayileşme zarar görmüş.

→ IMF kurulmuş.

→ İBRO ^{imar ve} kalkınma bankası kurulmuş.

→ 56 milyon kişi ölmüş.

@hayalleregidenyolum

47

Soğuk Savaş Dönemi

Blokların kuruluşu ve Doğu Bloğu Gelişmeleri :

Doğu Bloğu = Rusya, Polonya, Çekoslovakya, Macaristan, Bulgaristan, Doğu Almanya, Romanya, Yugoslavya, Arnavutluk, Kuzey Kore, Çin, ^{mo} Kazanç.

Küba → Fidel Castro yönetiminde

Kendi özgürlüklerini ele geçirmişlerdir.

→ Rusya'ya bağlı devletler.

→ Yugoslavya, Sovyetler birliğiyle sorun yaşadığı için Kominform dan çıkarılmıştır.

@hayalleregidenyolum

48

Kominform Rusya, batı bloğundaki gelişmelerden tedirgin olmuş. Komünist parti liderlerini toplamıştır.

↳ ABD emperyalizmle mücadele etmeye karar vermişler.

Comecon : Ekonomik yardımlaşma ve dayanışma amacıyla kurulmuş.

↳ Sovyetler, Bulgaristan, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya, Romanya, ^{Arnavutluk} ^{mo} Kazanç.

Varşova Pakti = Sovyet Rusya önderliğinde, Doğu blok ülkelerinin savunma alanında yaptıkları anlaşma.

↳ Arnavutluk, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Bulgaristan, Polonya, Romanya, Rusya, ^{mo} Kazanç.

Çekoslovakya

@hayalleregidenyolum

49

Batı bloğunun lideri Amerika'dır.

→ savaşın galip çıkmasına rağmen İngiltere ve Fransa yitimmiş.

→ Sömürge devletleri bağımsızlıklarını kazanmışlar.

→ 3. Dünya ülkeleri olarak isimlendirilecekler.

Batı Bloğu kuruluşu ve gelişmeleri

→ İngiltere, Rusya'nın Avrupa ortasında bir demir perde kurduğunu açıklamış. Bunu durdurmak için Amerika'ya ihtiyacı olduğunu söylemiş.

→ Kendi askerlerini yetersiz ekonomiler yüzünden çekmek zorunda olduğunu söylemiş.

@hayalleregidenyolum

50

→ Artık ABD ve Rusya'nın hiçbir zaman ortak noktada buluşmayacağını ilan etmiş ABD başkanı.

→ ABD, dünyaya süper güç olduğunu, batı liderliğini üstlendiğini ilan etmiş.

Truman doktrini: ABD, sovyet tehdidi altındaki devletleri destekleyecektir.

→ Yunanistan, TR yardım etmiş. komünistlere karşı gelmesini sağlamak için çalışmıştır.

@hayalleregidenyolum

51

Marshall Planı: Avrupalı ülkeler, kalkınmak için Amerika'nın yardımına ihtiyacı olduğunu söylemişler.

→ ABD onlara ekonomik kalkınma programı hazırladıklarını söylemiş.

→ TR dahil 16 ülke ABD'ye sunmak üzere bir program hazırladılar.

→ ABD dış yardım konusunu çıkarıp bu ülkelere yardımda bulundu. komünist devletlere de açık bir yardımda. Yugoslavya dışındaki sosyalistler baş vurmadılar.

→ ABD'nin istediği üzerine devletler Avrupa ekonomik işbirliği teşkilatını kurmuşlardır.

@hayalleregidenyolum

52

→ Eisenhower Doktrini: ABD'nin Orta Doğu ülkelerine yardım yapabilmesini içeren doktrindir. → TR de katılmış.

@hayalleregidenyolum

53

Almanya'nın Bölünmesi ve Berlin Buhranı

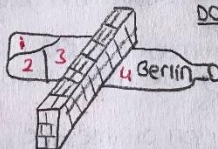
→ 2. Dünya savaşından sonra Almanya'yı 4 işgal bölgesine ayırmışlardır.

→ Batılı devletler, işgal bölgelerini birleştirip Almanların kalkınmasını sağlamak için çalıştılar.

Berlin, Rusların işgal bölgesindeydi.

Batı Bloğu

ABD
İngiltere
Fransa

Doğu Bloğu
Rusya

@hayalleregidenyolum

54

→ 1949'da Federal Almanya Cumhuriyetini kurmuşlar.

→ Rusya bundan memnun olmamış, doğu bloğunda Demokratik Alman Cumhuriyetini kurmuşlar.

→ Batı Berlin işgal bölgesine giden yol Rusya'dan geçiyordu.

→ Batılı devletlerin Batı Almanya'yı güçlendirmesi, doğu Almanya'dakilerin işini çekmiş.

→ Rusya durumdan rahatsız olmuş. Berlin'e giriş çıkışı yasaklamış. 3 sene boyunca abluka altına almış. "Berlin Buhranı"

→ Berlin duvarı örülmesiyle sorun çözülmüş. kimse karşı tarafa geçemez.

@hayalleregidenyolum

55

1973 Petrol krizi - İran Irak savaşı

OPEC kurulmuş. → Petrol ihrac eden ülkeler

→ Arap ülkeleri petrole millileştirmek istemişler. Fiyatı artırmışlar.

→ ABD, Japonya gibi ülkeler tedirgin olmuş.

→ Avrupalı ülkeler kısa sürede petrol krizini atlattırmayı başarmışlardır.

→ Petroldeki maliyet artışını, kendi ürettikleri mallara yansıtmışlar.

→ İkisini de üretmeyen ülkeler, krizden olumsuz etkilenmişlerdir.

@hayalleregidenyolum

56

İran Irak savaşı : 8 sene meselesi

nedeniyle 8 sene savaşmışlar.

→ İki ülke de birbirini yenememiş.

→ Irak, İran'ı yenemeyince yönünü Kuveyt'e çevirmiş. ve işgal etmiş.

→ Bu olayda Amerika da içine girmiş olayın.

→ 1. Körfez savaşı

2. " " " " olmuş.

→ Irak'ta Saddam Hüseyin dönemi sona ermiştir.

→ Yakalananlar idam edilmiş

@hayalleregidenyolum

57

Bağılantısızlık Hareketi =

→ Yeni sömürge devletleri, Mısır, Yugoslavya, Hindistan bu hareketi başlatmışlar.

→ 2 Blok'ta da yer almak istememişler.

→ Nükleer silahlanmaya karşı tavır almışlar.

→ Endonezya'nın teşvikiyle Bandung konferansı toplanmış. → Asya Hın konferansı

→ Bağılantısızlık hareketindeki devletlerin birbirlerine destek ve dayanışma sapmaları amaçlıdır.

@hayalleregidenyolum

58

→ 1961'de Belgrad'ta Mısır ve Yugoslavya lideri önderliğinde konferans düzenlenmiş. ve 25 bağılantısız ülke bir araya gelmiş.

→ ABD ve Rusya'ya barış çağrısında bulunmuş.

→ Nükleer silahların sınırlandırılması gerektiği noktasında baskı uygulamak kararlaştırılmış.

→ Bağılantısızlar Mısır'da 2. toplantı düzenlemişler. → Barış ve milletler arası işbirliği programını yayınlamışlar.

@hayalleregidenyolum

59

→ 3. toplantı Zambiya'da gerçekleşmiştir. 54 ülke katılmış. "Lusaka deklarasyonu" yayınlamış.

→ Dünya barışının korunmasına yönelik

→ 4. toplantı 2006'da Küba'da olmuş. 118 devlet katılmış.

Helsinki Nihai Senedi

→ Avrupa Güvenlik İşbirliği Konferansı düzenlenmiş.

→ ABD, Kanada ile birlikte 33 Avrupa ülkesi katılmış. (Arnavutluk yok)

@hayalleregidenyolum

60

→ Egemen, eşitlik, saygı

→ Kuvvet kullanma tehdidinden kaçınılacak.

→ Sınırların ihlal edilmezliği

→ İnsan hakları ve temel özgürlüklere saygı

→ Toprak bütünlüğünün korunması.

→ Devletler arası işbirliğinin geliştirilmesi kararlaştırılmış.

→ Devletlerin iç işlerine karışmama.

→ Uluslararası iletişim araçlarının geliştirilmesi

→ Amacı = Barışın dünyaya ilan edilmesidir.

@hayalleregidenyolum

Küreselleşen Dünya

Kyoto Protokolü: Sera etkisine neden olan gazların salınımını azaltma girişimi.

→ TR, 2009'da imzalamış.

- Ormanların azalması.
- Denizlerdeki kirlilik
- Hızlı nüfus artışı
- İşsizlik soruna dönüşmüş.
- Küresel terörizm çıkmış.
- Afrika'nın açlık problemi
- Virüse dayalı hastalıklar ortaya çıkmış.

@hayalleregidenyolum

61

62

SSCB'nin ardından yeni dünya düzeni

→ ABD ve Rusya arasında çekim (nükleer) ve uzay çalışmaları konusunda rekabet vardı.

→ Rusya'da Gorbacov başa gelir.

→ Glasnost politikalarını açıklamış.

- Perestroika
- Kişi hak ve özgürlükleri geliştirmek
- Toplum refahını arttırmak.
- Liberal demokrasi anlayışını genişletmek
- Ekonomide rekabetçi ortamı genişletmek.

@hayalleregidenyolum

63

Glasnost - Perestroika sonuçları

- Ekonomik düzen çok önce halk arasında huzursuzluklar başlamış.
- cumhuriyetler bağımsızlığını ilan etme düşüncesi ortaya çıkmış.

→ Gorbacov ayrılınca Sovyet Rusya dağıldı.

@hayalleregidenyolum

64

Rusya'nın dağılmasıyla ortaya çıkan devletler

- Beyaz Rusya - Ukrayna
- Kazakistan - Gürcistan
- Tacikistan - Rusya
- Moldova - Ermenistan
- Azerbaycan - Kırgızistan
- Türkmenistan - Özbekistan

→ Azerbaycan ve Ermenistan arasında "Karabağ meselesi" sorun olmuş.

→ Ermenistan kendisinin olması gerektiğini ileri sürmüştür.

@hayalleregidenyolum

65

Almatı deklarasyonu yayınlanmıştır.

→ Bağımsız devletler topluluğu kurulmuş.

→ Gürcistan ayrılmış.

Şangay Beşlisi: Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan → sonradan katılmış.

→ Şangay işbirliği örgütü

→ Cekoslovakya dağılmış.

Cek Cumhuriyeti → Slovakya

@hayalleregidenyolum

66

Birleşmiş Milletler / Temel organları

- Atlantik Bildirisi
- Birleşmiş Milletler Demeci
- Yalta Konferansı
- Milletler Cemiyeti Yetki Devi
- Genel Kurul
- Güvenlik Konseyi (ABD, İngiltere, Fransa, Rusya, Çin)
→ veto hakkına sahiptir.
- Genel Sekreterlik → raporlar hazırlar.
- Ekonomik ve Sosyal Konsey
- Uluslararası Adalet Divanı (Mahkemeleri)
- Vesayet Konseyi → sömürge ülkeleri korumak için

@hayalleregidenyolum

67

Birleşmiş Milletler Yardımcı Kuruluşları

- UNESCO** → Egitim, bilim, kültür [Paris merkezli]
- WHO** → Dünya Sağlık Örgütü [BM'ye bağlı, İsviçre-Cenevre merkezli]
- UNICEF** → Uluslararası Çocuk Fonu [New York merkezli]
- ILO** → Uluslararası Çalışma Örgütü [Cenevre merkezli]
- IBRD** → Uluslararası İktisadiyat ve Kalkınma Bankası [BM'ye bağlı]
- IMF** → Uluslararası Para Fonu [Washington merkezli]
- FAO** → Gıda ve Tarım Örgütü [İtalya'nın başkenti Roma merkezli]

@hayalleregidenyolum

68

NATO ve Avrupa Birliği

Benelüks Devletleri (1948) = Belçika, Hollanda, Lüksemburg

→ Sovyet tehdidine karşı alınan ilk askeri tedbir
Avrupa Birliği'dir.

→ ABD yalnızlık politikasını bırakınca
Vandenburg Kararıyla,

unison 1949'da ABD, Kanada ve 10 Avrupalı devlet bir araya gelip
NATO denilen ittifakı kurmuşlardır.

→ **Kuzey Atlantik Pakti**

@hayalleregidenyolum

69

1952'de TR ve Yunanistan **NATO**'ya üye olmuştur.

→ Sovyet Rusya buna karşılık
Varsova Pakti ni kurmuş.

→ 5 Mayıs 1949'da İngiltere, Fransa, Belçika, Lüksemburg, İtalya, İrlanda, Danimarka, Norveç, İsveç, Hollanda
Avrupa konseyini kurmuşlar. **Eğitim**
→ İnsan hakları, medya
→ TR, 8 Ağustos 1949'da üye olmuştur.

@hayalleregidenyolum

70

→ konseydeki işlerin olumlu gitmesiyle Fransa dışişleri bakanı
Robert Schuman bildiri yayınlamış.

→ diğer devletleri uluslararası kuruma davet etmiş.

Schuman Bildirisi = ölkelere, yeraltı kaynaklarını beraber çıkarma ve beraber işletmek için ortak bir kurum kurulmasını önermiştir.

→ Fransa ve Almanya arasındaki
çekişmelerin azaltılmasını istemiş.

→ **"Avrupa kömür ve çelik topluluğu"** kurulmuş.

@hayalleregidenyolum

71

Roma ant. imzalanıyor ve

→ **Avrupa Ekonomik Topluluğu** kuruldu. (AET)

Sengen ant. ile "Avrupa Birliği" adını almış.

Avrupa birliği üye vatandaşları, kendi aralarında vizesiz seyahat hakkına sahip olmuşlar.

@hayalleregidenyolum

72

20. yy'da Asya'daki Gelişmeler

Güney Doğu Asya'daki Gelişmeler

→ Hindistan, İngiliz sömürgesindeydi.
→ **Gandhi** Hint milliyetçiliğini savunmuş.

→ Pakistan, Hindistan'dan ayrılmış ayrı bir devlet olmak istemiş.

→ Pakistan'ın başında **"Muhammed Ali Jinnah"** vardır.

→ Gandhi'nin ölüm günü dünya çapında
Hayır Günü olarak anılmış.

→ Hindistan ve Pakistan arasında
"Keşmir Sorunu" ortaya çıkmış.

→ 2 devletin sınırında verimli bir orazdır.

@hayalleregidenyolum

73

→ konu BM'ye taşınıyor.

↳ keşmir, halk oylamasıyla
yapılacak diyor.

@hayalleregidenyolum

74

Paylaşılmayan orta Doğu Arap-İsrail
savaşları

1897'de II. Abdülhamit döneminde
Yahudilerin devlet kurması fikri ortaya
atılmış.

↳ İsviçre'de kongre toplanmış.

↳ Basel kentinde Osm.'ya
para teklif etmiş.

↳ 812 Osmanlı'nın tüm borçlarını
ödeyem 512'de Yahudilerin Filistin'e
göt. etmesine izin verin.

↳ II. Abdülhamit teklifi reddetmiştir.

→ 1917 İng. baskanı Balfour,
"Balfour Deneyasyonu"nu yayınlamış.

↳ İng.'nin Filistin'de Yahudi devleti
kurmasını kabul ettiğini açıklamış.

@hayalleregidenyolum

75

→ 1948'de İngiltere, Filistin
mandasına son vermiştir.

↳ İsrail devletinin kurulduğunu
dünyaya duyurmuş.

↳ Araplar, İsrail'in kurulmasını kabul
etmemişler ve İsrail'e saldırılmışlar.

↳ Savaş sonunda İsrail kazanmış ve
topraklarını ikiye kırmış.

Mısır Süveyş Kanalı'nı millileştirmek
istiyordu.

↳ İngilizlerin olmasını
istemiyordu.

↳ İsrail ile korsı korsıya peşmiş.

↳ Savaşta İng. ve Fransa'da İsrail'in
yanında
savaşmış.

@hayalleregidenyolum

76

→ 1956'da ABD, İng. ve Fransız kuvvetlerin
peri çekmiş.

↳ BM'nin püvencilik konseyi'ni
devreye sokmuş.

1967'de Araplar ve İsrail arasında
Altı Gün savaşı olmuş.

↳ Gazze, İsrail'in olmuş.

↳ Sina yarımadası İsrail'in olmuş.

↳ Batı Şeriy'de İsrail'in olmuş.

→ 1973'te terör İsrail ve Mısır
korsı korsıya geliyor.

↳ Sina yarımadasındaki
bazı toprakları geri vermiş.

↳ Süveyş Kanalı'nın kontrolünü Mısır'a
bırakmış.

@hayalleregidenyolum

77

→ Yom Kippur savaşı olarak bilinir.

→ ABD, Mısır ve İsrail için
"Mekik Diplomasi" hazırlamış.

↳ Mısır'a maddi yardımda
bulunmuş.

"Camp David" ant. imzalanmış.

↳ Mısır-İsrail arası barış sepiçilmiş.

→ İsrail'i resmen tanıyan ilk
devlet Mısır olmuştur.

→ 1969'da "İslam Konferansı Örgütü"
kurulmuş.

↳ 2003'te Ekmeladdin
insanlığı TR'den
başkan
seçilmiş.

@hayalleregidenyolum

78

uzak Doğu'da çatışmalar

Kuzey Kore → Rusya'nın
Güney Kore → Amerika'nın olmuş

↳ komünist rejimi tercih etmiş.

K. Kore, G. Kore'ye savaş açmış. (1950)

ABD, BM aracılığıyla G. Kore'ye müdahale
etmiş.

↳ TH'de G. Kore'nin yanında savaşa
girmişti. ↳ NATO'ya üyesi kabul edildi.

→ "SEATO" kurulmuş. 1976'te

↳ komünist rejimi baskısında kalan ülkelere
ABD'nderliğinde bir teşkilat kurulmuş.

↳ Fransa, Yeni Zelanda, Avustralya,
Filipinler, Tayland, Pakistan, Amerika,
İngiltere

@hayalleregidenyolum

79

Japonya'nın Ortaya GikisiMeiji Restorasyonu

- ↳ Koca ve demir yollarına yatırım
- ↳ Feodaliteyi yıkmıştır.
- ↳ İngilteredeki sanayileşmeyi yakından takip edilmiş ve uygulanmıştır.
- ↳ Telefon, haberleşme, elektrik yenileştirilmiştir.
- ↳ Batılı tarzda kıyafet benimsemiştir.
- ↳ Çarşılar ordu kurmaya çalışmıştır.
- ↳ Tokugawa yenilik yapmıştır.
- ↳ Yeni meşvise hazırlanmıştır.
- ↳ Batılı tarzda bankacılık sistemi oluşturulmuştur.

@hayalleregidenyolum

80

- Yayılmacı politika işlemişler.
- ↳ Ruslar rahatlız olmuştur.
- ↳ 1905'te savaşmışlar. Japonlar Ruslar'ı yenmiş.

- Mancurya'yı işgal etmişler.
- Çin'i işgal etmişler.
- Kore'yi işgal etmişler.

@hayalleregidenyolum

81

Nükleer Silahları Sınırlandırma
Cabaları→ Amerika, komünistlere Napalm bombaları kullanmıştır.→ Vietnam Fransa'nın sömürgesidir. 1954'te Cenevre ant. ile kuzey ve güney olarak ikiye ayrılmıştır. Seçim yoluyla birleşmesi söz konusuydu.→ Kuzey Vietnam, Güneydeki yönetimi değiştirmek ve birleşmek için gerilla savaşı ni başlattı.↳ ABD, Güney Vietnam'a asker ve ekonomik yardımda bulunacağını söyledi.

@hayalleregidenyolum

82

→ Kuzeyliler Amerikan denizmasına saldırınca, Amerika Vietnam'a asker çıkarmıştır.→ Kuzey Vietnam, Güney Vietnam'a girince Amerika ortada kaldı.↳ Napalm bombaları kullandı.Halk, Vietnam savaşını desteklememiş.↳ Gereksinimleri yeterli görmemiş.↳ Başkan değişikliği olmuş.↳ Nixon baş göçmüştür.↳ Görüşmelerine gidilmeye çalışılmış.

@hayalleregidenyolum

83

Muhammed Ali savaşa capılmış,↳ Vietnam bara bir şey yapmamış ki niye saldırıyım demis. ABD↳ Devlet olmuşu 2 tekr vermiş.↳ Boks lisansı iptal edilmiş.↳ 3 yıl resmi maçlara çıkarmasın emretmiş.→ Kuzey Vietnam, Güney Vietnam ile geçirmiş. Vietnam sosyalist Cumhuriyeti ni kurmuş.Ping Pong Diplomasi : Çin - Amerika arasındaki soğukluğun giderilmesi.

@hayalleregidenyolum

84

Nükleer Silahları Sınırlandırma Cabaları
SALT 1 - SALT 2 Yumuşama dönemi başlangıcı→ 1969'da Rusya ve Amerika arasında başlayan görüşmeler SALT 1 ant. imzalanmasıyla sonuçlanmış.↳ Nükleer silahların sınırlandırılması kararlaştırılmış.SALT 2 ant. : uzun menzilli silahların kısıtlandırılması kararlaştırılmış.

@hayalleregidenyolum

85

Yumuşama Dönemi - Küba Buhranı

→ 1960'li yıllardan sonra

→ Soğuk savaş döneminde TR ve Amerika birbirine yakınlaşmış.

→ ABD, TR'de üsler kurmuş, hava savunma sistemlerini koşullandırmıştı.

→ TR, uzun menzilli savunma füzeleri Jüpiter'i Rusya tetpiline karşı kurmuş.

→ Rusya ABD'nin sınırındaki Küba'ya füzeler yerleştirmiş.

→ Kruşçev yönetiminde

→ Fidel Castro yönetiminde

→ 2 ülkenin arası açılmış.

@hayalleregidenyolum

86

Rusya, ABD'nin Jüpiter'i TR'den sökmesi karşılığında Küba'daki füzeleri sökeceğini söylüyor.

→ ABD teklifi kabul ediyor, iki taraf da füzeleri çekiyor.

Küba Buhranı, Yumuşama dönemi başlatan olaylardan biridir.

→ Oaton dönemi

→ Washington ile Moskova arasında, Buhran meselelerini görüşmek üzere telefon hattı çekilmiş.

→ Kırmızı Hat

@hayalleregidenyolum

87

U-2 olayı (ABD - Rusya arasında Hava sahası tartışması)

→ TR üzerinden kalktığı için Rusya bunu öğrenince TR ile ilişkileri gerginleşmiş.

→ Rusya'nın hava sahası gözlemlerinden geri kalmamak için gizli ajanlarla gözlemlediği uçaktı.
→ Uçaklar düşünce her şey ortaya çıktı.

→ ABD, TR'den Jüpiter füzelerini vermeden sökünce TR, ABD'ye kırılmış, tavır almış

@hayalleregidenyolum

88

Yumuşama Döneminde Türkiye

→ Marshall planı ile Amerika ve TR, birbirlerine yakınlaşmış.

→ TR, incirlik gibi üsleri ABD'nin kullanımına açmıştı.

→ Küba buhranı sırasında ABD, TR'ye haber vermeden sökmüş füzelerini.

→ TR, ABD'ye karşı solumuştu.

→ 1967'de Arap-İsrail savaşlarında TR, ABD'ye üslerini kullanmamış.

→ Ortadoğu ülkeleri TR'ye yaklaşırken, ABD ve TR arasındaki mesure iyice açılmış.

@hayalleregidenyolum

89

→ 1960-1980 döneminde TR - ABD ilişkileri oldukça solumuştu.

→ Kıbrıs'taki sorunlardan sonra TR, çıkarma yapma kararı almış. ABD başkanı Johnson TR'ye mektup göndermiş.

→ ABD, TR'yi tehdit etmiş.

→ TR, çıkarmayı ertelemek zorunda kalmış.

→ ABD, silahlara ambargo koyunca ilişkiler iyice solumuş.

→ Rusya ve TR arası ilişkiler her dönemde olduğu gibi yine solumuştu.

@hayalleregidenyolum

90

→ 1960'li yıllara kadar Yunanistan, Kıbrıs'ı politik yollarla kendine katmak istemiş ve BM'e başvurularda bulunmuştu.

→ 2 millet aynı adada yer alıp, her seferinde reddetmiş.

→ Rumlar ~~TR~~ "EOKA" terör örgütünü kurmuş. TR'yi adadan atmaya çalışmış.
→ İngilizlerle beraber konlu cinayetlere adım atmışlar.

→ TR kendini savunmak için "Volkan Teshklatı" nı kurmuş.

→ 1958'de "Türk Mukavemet Teshklatı" nı kurmuşlar.

@hayalleregidenyolum

91

- BM, duruma müdahale etmiş.
- ↳ TR ve Yunanistan'ı buluşturma teklifi vermiş.
- ↳ Zürih ve Londra'da görüşmeler yapılmış.
- Zürih ve Londra Antlaşmalarıyla "KIBRIS RUM CUMHURİYETİ" kurulmuş.
- ↳ 16 Şubat 1959
- ↳ Kıbrıs, bağımsız bir cumhuriyettir.
- ↳ Resmi dil Türkçe ve Rumca
- ↳ Cumhurbaşkanı Rum, yardımcı Türk olacak.
- ↳ Hükümete 7 Rum, 3 Türk bakan olacaktır.
- ↳ TR, Yunanistan ve İngiltere garantör ülkeler olacaktır.

@hayalleregidenyolum

92

- Rumlar 1963'te Apkritis Planı'ni uygulamaya koymuştur. ↳ Türkleri adadan atmaya karar vermişler.
- ↳ Rumların Enosis politikası
 - ↳ Adayı, Rum adası yapmak. Türkleri adadan çıkarmak istemek
- ↳ Rum yöneticisi
- ↳ Makarios tek tarafı olarak garanti antlaşmasını iptal etti.
- ↳ Apkritis Planı'ni uygulamaya koydu.
- ↳ Türklere karşı ağır baskılar uygulanmıştır.
- ↳ Türklere yurtdışında okuma gibi imkânlar sunarak adadan uzaklaştırmak istiyordu.
- EOKA'nın aceleciyle hükümetten uzaklaştırdı. Makarios

@hayalleregidenyolum

93

- TR'de Necmettin Erbakan ve Bekir Ecevit dönemiydi.
- Kıbrıs Türklerinin başında Denktas, Rum Türkleri başında Makarios vardı.
- ↳ TR, temmuzda Kıbrıs'a çıkarma yapıyor ama BM uyarınca vazgeçiliyor.
- ↳ Necmettin Erbakan "EOKA saldırıları bitmezse ağustos'ta teferrü gireriz" diyor.
- ↳ ve teferrü bari hareketi düzenliyor.
- ↳ Kıbrıs'ta Türk federe devleti kuruyor.
- ↳ Adanın %38'ini alıyor.
- ↳ Denktas'a Makarios ateşkes imzalaması.
- ↳ 1963 K.K.T.C (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) kurulmuş.

@hayalleregidenyolum

94

- TR ile Yunanistan arasında Ege Adaları silahlılandırma meseleleri olmuş.
- ↳ Gizlice silahlılandırıyor.
- ↳ Yunan adalarına tabii hak yapılmış.
- Kıta sınırlığı meselesi = koro suvarisi meselesi.
- 12 mil → savaş sebebi
- FIR HATTI meselesi - Hava sınırları
- 1970'li 80'li yıllarda Ermeniler "ASALA" terör örgütüne kurmuşlar.
- ↳ Ermeni soykırımını var demişler.
- ↳ Ermeni meselesini nasıl gündeme getiresek diye düşünüyorlardı.

@hayalleregidenyolum

95

- 1960'ta darbe yapıldı. Medis feshedildi. Ülke ordunun yönetimine bırakıldı. Menderes yönetiminden indi.
- 1961 anayasası için halk oylaması yapılmış. (kabul edilmedi)
- ↳ Hak ve özerklik genişledi.
- ↳ Basın yayın özerkliği
- ↳ Sendika ve grev hakkı verildi.
- ↳ Anayasa meclisi kuruldu.
- ↳ Sosyal adalet, sosyal devlet ilkeleri benimsendi.
- ↳ Güçler ayrılığı ilkesi benimsendi.

@hayalleregidenyolum

96

- Demokrat Parti kapattı, Adalet partisi kuruldu.
- ↳ Süleyman Demirel → 1965 seçimlerinde kazandı.
- ↳ Öğrenci olayları, kargaşalar, deniz gezmiş.
- 1971 muhtırasından sonra MSP + CHP kurulacaktır.
- ↳ Askerler darbe yapmak istemişlerdi. Demirel hükümeti inmiş.
- ↳ Basına sansür uygulanmış, ülke zorlu bir döneme girmiş.

@hayalleregidenyolum

97

www.tarartohum.com

⇒ Kıbrıs meselesinden sonra ABD'nin koyduğu ambargo sonucunda Ecevit hükümeti istifa etmiştir.

↳ Ağır sanayi girişimleri de yarım kalmıştır.

↳ Döviz artmış, Türk parası değer kaybetmiştir. → Enflasyonlu dönemler başlamış.

→ SGP, SÖİ çalışmalarını almış.

12 Eylül 1980'de tekrardan başlatılmış.

↳ Kenan Evren liderliğinde

@hayalleregidenyolum

98

12 Eylül 1980

↳ Demirel görevden uzaklaştırıldı.

↳ Parlamento dağıtıldı.

↳ 1961 anayasası rafa kaldırıldı.

↳ Siyasiler yargılandı, çeşitli cezalara çarptırıldı.

→ 1982 anayasası halk oylamasına sunuldu. (kabul edildi)

↳ Kenan Evren de başa geldi.

1983'te Turgut Özal ~~başbakan~~ seçimiye katıldı.

@hayalleregidenyolum

99

Turgut Özal → Anavatan Partisi

CHP → Erdoğal İnönü

(DYP) → Süleyman Demirel

Dopru Yolu
Partisi

Refah Partisi → Necmettin Erbakan

MHP → Alparslan Türkeş

→ İlk yerli otomobil yapılmış.

↳ "Devrim" adıyla.

→ Yıldırım Gürses "Gençliğe Veda"

şarkısıyla Altın Mikrofon ödülünü almış.

→ Metin Erksan'ın "Susuz Yaz" filmi

Altın Ayı ödülünü almıştır.

→ 1968'de televizyon yılları başlamış.

→ 1980'de kanallı yayın ve özel kanallar başladı.

→ 1996'da internet gelmiştir.

@hayalleregidenyolum

WILSON İLKELERİ

- ABD başkanı Wilson tarafından dünyaya ilan edildi.
- **Amacı, dünya barışını sağlamaktır.**
- Yenilen devletler yenilenlerden toprak almayacak. (ve savaş tazminatı)
- Devletler arası gizli antlaşmalar yapılmayacak.
- **Sömürgecilik kaldırılacak.**
- **Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) oluşturulacak**
→ devletler arası sorunlara çözüm bulacak.
- **Boşazalımız ittifak devletlerinin kontrolü altında olacak. Tüm devletlere açılacak.**
- Hangi toprakta hangi milletin sayısı fazla ise toprak, o millete verilecek.
- **Türklerin çok olduğu yerler Türklere verilecek.**
- Her millet geleceğini kendisi belirleyecektir. (self determination)

@hayalleregidenyolum

mezopotamya uygarlığı

Sümerler; Babiller;

- Yazı
- Kanun (Kuran)
- Ziggurat
- Takvim
- Kanun
- Asma Bahçeleri
- Hammurabi

Akadiar; Elamilar;

- ilk düzenli ordu
- Asurlular
- Ninova'da ilk kütüphane
- Anadolu'ya yazıyı getirdiler.
- Kadeş antlaşması
- Nil Nehri
- Miladi Takvim
- Hieroglif
- Firavun, Piramit
- İran uygarlığı
- Sahrilik
- Medler, Persler
- Posta-teşkilatı
- Maden, çömlek, seramik sanatı
- Çin uygarlığı
- Çin Seddi
- Kapt. barut
- Pusula
- Hint uygarlığı
- Kastrisitemi
- Fenike uygarlığı
- Alfabe
- Deniz-ticaret
- İbrani uygarlığı
- Musevilik

Anadolu Uygarlığı

Hititler; İyoniyalılar;

- Rankus
- Kadeş ant.
- Anal (Yılık)
- Tavananna
- Yazılıkaya ve İvriz kabartmaları.
- "Bin Tanrı İli"
- Koloni (benzeri)
- Artemis
- Tapınak
- Efes, Milet, Foça, İzmir
- Özgür düşünce ortamı

Urartular;

- Başkenti: Tuspâ (van)
- Tarım ve hayvancılık

Lidyalılar;

- Kral yolu
- Para
- Güçlü askerlik

Yunan uygarlığı

- Truva Savaşı
- Demokrasi
- Olimpiyat
- Helenizm
- İskender imparatorluğu

Frigyalılar;

- Gabele-tanrıçası
- Tarım ve hayvancılık
- "Togates" adlı halı, kıymlar
- Fabi örnekleri

Roma uygarlığı

- 12 Levha Kanunları
- Ayaşofya kilesesi, Yerebatan Sarayı
- Doğu/Batı Roma

Diğer Türk Devletleri ve Toplulukları

Avorlar:

İstanbul'u kuşatan, Anadolu'ya akınlar yapan ilk Türk devleti.

- Hristiyanlığı resmi dil olarak kabul eden ilk Türk devleti.
- Hem Asya'da hem Avrupa'da devlet kurmuşlardır.

Bulgarlar:

Tuna ve İtil olarak ikiye ayrılırlar.

- Tuna Bulgarları İstanbul'u kuşatan ikinci Türk devletidir. Ve Hristiyanlığı kabul ederek asimile olmuşlardır.
- İslamiyeti kabul eden ilk Türk devleti İtil Bulgarlarıdır.

Hazarlar:

Museviliği kabul eden ilk Türk topluluğudur.

- Hoşgörü, inancılara saygılıdır.
- Huzur ve güven ortamı oluşturduğu için bu döneme "Hazar Barış Çağı" denilmiştir.

Oğuzlar:

En kalabalık Türk topluluğudur.

- Siyasal açıdan en önemli topluluk.

Macarlar:

Hristiyanlığı kabul ederek Türklük özelliklerini kaybetmişler.

- Dünyadaki ilk Türkoloji Enstitüsünü kurmuşlardır.

Pegenekler:

Bizans ordusunda paralı askerlik yapıyorlardı. Fakat Malazgirt savaşında yer değiştirerek Selçukluların kazanmasını sağlamışlar.

Kıpçaklar (Kumanlar):

Türk boyları arasındaki en savaşçı kavim. - Eyyübilerin merkez ordusu. - Dede Korkut hikayelerinde Oğuzlar ile yaptıkları mücadeleler anlatılmıştır.

Türğesler:

Barayı kullanan ilk topluluk.

Kırğızlar:

Dünyanın en uzun destanı olan "Manas Destanı" nı yazmışlar.

Karluklar:

İslamiyeti kabul eden ilk Türk boyu.

- Talas savaşında Müslüman arapların yanında yer aldılar.

@hayalleregidenyolum

Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918)

→ Limni adasının mondros limanında imzalanmıştır.

[İngiliz generali Calthrop ile Osmanlı amirali Rauf Orbay arasında]

→ 7. ve 24. madde Osmanlı açısından olumsuzdur.

- Osmanlı orduları terhis olacak, silahlarımız teslim edilecek.

- Toros tünelleri, itilaf devletlerinin kontrolü altına girecek.

→ Akdeniz ve iç Anadolu'da bağlantıyı sağlıyordu.

→ 2 bölge arasında kopukluk olacak.

- İstanbul ve Çanakkale boğazlarımız, itilaf devletlerinin denetimi altına girecek.

@hayalleregidenyolum

- Limanlar, tershaneler, en stratejik yerler, itilaf devletlerinin kontrolü altına girecek.

- Ulaştırma ile ilgili her şey itilaf devletlerinin denetimi altına girecek.

- İtilaf devletleri, ellerindeki Türk esirleri serbest bırakmayacak, biz onların esirlerini serbest bırakacağız. (eşitlik ilkesine aykırı)

- (7. madde) itilaf devletleri güvenliklerini tehlikede gördüğün, orayı işgal edebilecekler.

→ İngilizlerin ilk işgal ettiği yer "Musul" olmuştur.

→ İkinci işgal ettikleri yerler "Boğazlar" olmuştur.

- (24. madde) 6 Doğu ilinde (vilayeti sitte) bir kargaşa çıkarsa o iller bizden ayrılacak, orada ayrı bir devlet kuracak.

→ Bu madde ile, kurulması düşünülen Ermeni devletine hazırlık yapılmıştır.

- "Ordularımızın, silahlarımızın teslim edilmesi" maddesiyle, halkın gücü sonucu "Kuvayi Milliye" ortaya çıkmıştır.